

ΤΗΛΕΚΡΙΤΙΚΗ

Ποτέ άλλοτε...

«Σε μερικούς ανθρώπους έρχεται μία μέρα που πρέπει το μεγάλο Ναι ή το μεγάλο Όχι να πούνε. Φαίνεται άμεσα όποιος τότε έτοιμο μέσα του το Ναι και λέγοντάς το πέρα πηγαίνει στην τιμή και στην πεποίθησή τους».

Κ. Π. Καβάφης

Τά λόγια του μεγάλου 'Αλεξανδρινού, απόσταγμα ελληνικού πνεύματος, θάρρους και αξιοπρέπειας, φάνηκαν να ορίζουν έτούτες τις ημέρες, τελείως αναπάντεχα, τη φτώχη μας ελληνική τηλεόραση! 'Η όποια, για δεύτερη φορά, μετά τη συνέντευξη του πρωθυπουργού προς τους 'Αμερικανούς, μάς έκανε να νιώσουμε έθνική ύπερηφάνεια.

Μ' ένα τρόπο μοναδικό:

Προβάλλοντας ένα μεγάλο ΟΧΙ σε κάθε φθινό και τετριμμένο, αφηνοντας κατά μέρος την πατριδοκαπηλία και αναδεικνύοντας σε πρώτο επίπεδο την ουσία της απειλίου της 'Ανεξαρτησίας του 'Εθνους. Και αυτό ήταν μία πράξη σπουδαία από εκείνες που διακαίωνουν μίαν ολόκληρη ζωή, μία στάση ζωής, ένα σωστό πολιτικό ελληνικό όραμα.

Δέν ξέριμε ποιός ευθύνεται για τη σύνθεση του προγράμματος της 25ης Μαρτίου. 'Εκείνο που ξέριμε είναι, ότι για πρώτη φορά στην Ιστορία του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης ο έορτασμός πήρε σάρκα και όστα.

'Η φροντίδα και το νοιάξιμο για το περιεχόμενο του, άρχισε από την παραμονή και τελείωσε άνημέρα, καλύπτοντας και την όστατη ώρα πριν από το τελευταίο Δελτίο Ειδήσεων, δίνοντας την έ-

Τηλεκριτική της Μ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ντύπωση ότι όλα είχαν περάσει από έλεγχο. 'Ακόμα και οι περιγραφές —πρό πάντων αυτές— των παρελάσεων ήταν φέτος διαφορετικές, απαλλαγμένες από τις καλιές λεκτικές τερατωδίες.

'Όμως, η πιο ουσιαστική προσφορά της ελληνικής τηλεόρασης στον φετινό έορτασμό, ύπηρεξε η προσπάθεια να δοθεί σφαιρικά το Ιστορικό γεγονός της 25ης Μαρτίου. Και όχι μόνον σαν ένδοξο παρελθόν αλλά σαν μία πηγή διαχρονικής ροής έθνικοαπελευθερωτικών αγώνων, σαν ένα όραση των Παθών του Γένους των όποιων τό πνεύμα και η άγωνία συνεχίζονται ως τις μέρες μας.

Ταυτόχρονα, αυτή η σφαιρική κάλυψη της 'Εθνεγερασίας, έπιστράφηκε και πολιτιστικά για να δοθεί ο ξεσηκωμός με την διπλή του πείνα της ανάγκης για έλευθερία και του έρωτα για τη μάθηση και το ώραίο.

Πείνα διπλή και παρούσα πάντοτε που ύπηρετήθηκε από εκπομπές με αναφορές σε έργα σημαντικά όπως το «θέατρο στον ξεσηκωμό του Γένους» ή με τά κείμενα του Γιώργου Σεφέρη και του 'Οδυσσέα 'Ελύτη πάνω στον Μακρυγιάννη.

Σημαντική επίσης και η εκπομπή

Κριτική της ημέρας

Από την ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΤΣΑΚΗ

Μια εκπομπή που ξέφυγε από τα συνηθισμένα

ΕΙΔΑΜΕ χτες βράδυ στην ΕΡΤ την εκπομπή το «θέατρο στον ξεσηκωμό του γένους». Από τον τίτλο του το θέμα προκαλεί ενδιαφέρον. Είναι γνωστό ότι η πρώτη θεατρική σκηνή εμφανίστηκε στην Ελλάδα το 1830 και στεγάστηκε, όπως λέει ο Ιστορικός του θεάτρου Νικόλαος Λάσκαρης σε ένα καφενείο στη Συρα.

Αλλά τι έγινε πριν από την απελευθέρωση στα κέντρα του ελληνισμού, Οδησό και Βουκουρέστι, όπου έκαιγε μυστικά η φλόγα της ελευθερίας; Ο θεατρικός λόγος που ακούμε στην εκπομπή είναι πολύτιμο Ιστορικό ντοκουμέντο, που νομίζω πρώτη φορά δραματοποιείται από την τηλεόραση. Και θα ήταν πιο σωστό και θα είχε μεγαλύτερο κέρδος ο τηλεθεατής αν έβλεπε μια ολοκληρωμένη αναπλάση μιας προεπαναστατικής παράστασης.

Ένα μνημείο της παράδοσης πρέπει ν' αποκαλύπτεται και ν' αναστηλώνεται για να δοθεί ολοκληρωμένο κι όχι αποσπασματικό στο κοινό.

Όστόσο σαν εκπομπή, για τη συμβολή του θεάτρου στο μεγάλο ξεσηκωμό, ήταν μια καλά σχεδιασμένη εκπομπή.

Ο σκηνοθέτης Άγγελος Παπαλιάς θέλησε να βάλει τον τηλεθεατή στο χώρο του πλατώ και να του δώσει «μία ιδέα» του τι γίνεται πίσω από τη σκηνή, μέσα σ' αυτήν και μπρος από αυτήν. Περιττή θεωρούμε τη συμμετέξου του τηλεθεατή και στην τηλεοπτική προβολή της εκπομπής, διασπαστικά για την προσοχή τα κλάμα με τους καθισμένους μπροστά στο δέκτη τηλεθεατής. Η εκπομπή ήταν τηλεοπτική, δεν χρειαζόταν να μας το επαναλάβουν οπτικά.

Οι κάμερες καταγράφουν εναλλάξ με τα θεατρικά δρώμενα, τις γραβούρες της εποχής, καθώς και τους αφηγητές που συνδέουν με κείμενα τις σκηνές.

Το ντοκουμέντο δεν αφήνει χάσματα και το μοντάζ είναι ζωντανό. Η φωτογραφία του Συράκου Δανάη εύλωτη και καθαρή. Η μουσική του Στεφάνου Δεκεριάν, πάνω σε πανδαρικές οδές, είναι στοιχείο ουσιαστικό για την εκπομπή.

Όλοι οι ηθοποιοί, η Άννα Γεραλή, ο Γιάννης Ροζάκης, η Μαίη Σεβαστοπούλου, ο Θωμάς Κωνσταντινίδης, ο Τάσος Βασιλείου, ο Δευκόλιων Κόμης, είτε σαν αφηγητές είτε σαν ηθοποιοί στα αποσπάσματα των έργων, Ισορρόπησαν το ύψος τους πάνω στην αρχή της αποστασιοποίησής τους από τα δρώμενα πράγματα, που έφερε κάποια κόπωση στους θεατές προς το τέλος της εκπομπής.

Θεωρούμε θετική αυτή την επαφή μ' ένα καλό πατριωτικό θέμα που βγαίνει από τη συνηθισμένη πατριδολογία των ημερών.